

Geofictie

Een blik in de toekomst

In verband met het thema tijd, wordt een nieuwe rubriek in TOPOS geïntroduceerd. De geofictieve kaart. In dit nummer wordt het onderwerp ingeleid en wordt een overzichtskaart van de geofictie kaart Haarlemmermeer over vijftig jaar gegeven. In de komende nummers zullen we inzoomen op de meest interessante delen uit deze kaart. De kaarten zijn gemaakt door Martijn Kessler, lid van het genootschap voor geofictie, een organisatie voor imaginaire geografie. Hij maakt kaarten, fictieve kaarten, op verzoek. Voor de expositie Haarlemmermeer 2002, 'de polder bestaat 150 jaar', ontwierp hij een zeer gedetailleerde kaart van 3 meter 70 bij 2 meter 30 van de gemeente Haarlemmermeer over 50 jaar: Nieuw Amsterdam.) De teksten zijn grotendeels afkomstig van Kessler's hand en geven dan ook zijn visie op de toekomst weer.

Martijn Kessler

Genootschap Geofictie
martijnkessler@hetnet.nl

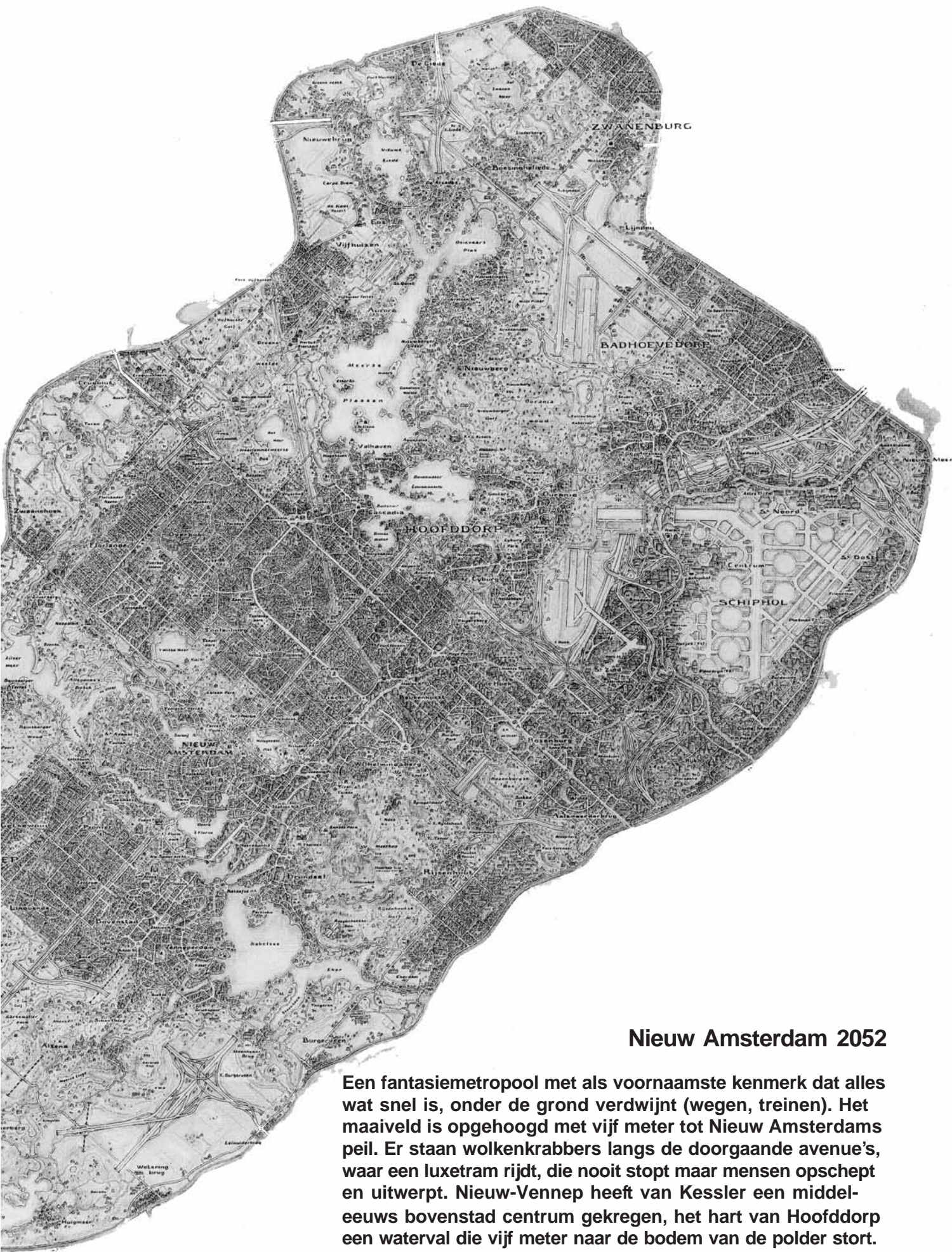
De basis voor de geofictie kaarten wordt gelegd door een tweetal wetten die in de nabije toekomst door het Nederlandse parlement zouden worden aangenomen en grote veranderingen teweeg kunnen brengen op de manier hoe wij in Nederland met schaarse grond omgaan. Deze wetten zijn door Kessler in het leven geroepen om de topografie van de futuristische landkaart van de gemeente Haarlemmermeer te verklaren. De eerste wet is simpel. Het is het pact van Teylingen in het groot. Deze bepaald dat nieuwe gronden niet gebruikt mogen worden voor nieuwe bedrijven en woningen. Wil een gemeente meer ruimte voor woningen en bedrijven creëren, dan kunnen ze compacter bouwen op bestaande locaties binnen de bebouwde kom of hun plannen realiseren in de ruimtes buiten de stad. De tweede wet creëert een hoop ruimte. Deze wet stelt dat infrastructuur die belangrijk is voor het langzame verkeer op kruispunten met wegen voor het snelverkeer altijd het recht op uitzicht heeft. Langzaam verkeer kruist dus boven langs. Bestaande ongelijkvloerse kruispunten waar het snelverkeer bovenlangs kruist dienen op termijn op de nieuwe wet te worden aangepast. Door de toepassing van deze twee wetten in de praktijk gebeuren er een aantal dingen.

Verticaal landschap

Ten eerste verdwijnt een hoop storende infrastructuur ondergronds waardoor het bovengronds prettig toeven wordt. Op plaatsen waar eens het snelverkeer voor een onleefbare woonomgeving zorgde kan men nu huizen bouwen. Ten tweede worden projectontwikkelaars en gemeentes gedwongen creatieve oplossingen te zoeken voor toekomstige bouwplannen. Feitelijk worden de verschillende partijen gedwongen om boven de door het snelverkeer ernstig verziekte gronden een nieuw maaiveld te realiseren waar gewoond, gewerkt en gerecreëerd kan worden. Door de onderliggende trajecten voor het snelverkeer hebben deze nieuwe 'koloniën' perfecte verbindingen, hebben zij in de regel door hun 'hoge' ligging een wijs uitzicht en zijn zij gevrijwaard van hinderlijke wegen en spoorbanen. Het tweede

maaiveld, voor het snelverkeer, zal evolueren in een maaiveld dat niet te vergelijken is met de tunnels waar wij nu doorheen rijden. Het worden de ondergrondse geraamtes van tuinstedelijke urbanisaties. De ruimtes zullen weidser worden. De ondergrondse ruimtes zullen daardoor tot de verbeelding gaan spreken. De ondergrondse wereld zoals die bijvoorbeeld te zien is in Parijs en Londen zal zich langzaam uitbreiden in alle richtingen en zeker naar de dichtbevolkte Randstad; wet of geen wet. De twee wetten zullen in ieder geval de grondverspilling die onze tijd kenmerkt een halt toeroepen. In 20 jaar tijd is de stad Almere in oppervlakte net zo groot geworden als gemeente Amsterdam. De gemeente Amsterdam heeft echter wel zes maal zoveel inwoners. De keuze van veel mensen om in Almere te gaan wonen is vooral een demografische en financiële. Met de werkelijke voorkeur voor locatie heeft het weinig te maken. De laatste 50 jaar is meer nieuwe grond gebruikt voor urbanisaties en infrastructuur als in de periode daarvoor van het jaar 0 tot en met 1950. Blijft de grafiek van de jaarlijkse opoffering van maagdelijke gronden voor infrastructuur en urbanisaties dezelfde trend vertonen als de laatste 30 jaar, dan mogen de toekomstige generaties alvast gaan denken aan de inpoldering van de Noordzee.

Nieuw Amsterdam 2052

Een fantasiemetropool met als voornaamste kenmerk dat alles wat snel is, onder de grond verdwijnt (wegen, treinen). Het maaiveld is opgehoogd met vijf meter tot Nieuw Amsterdams peil. Er staan wolkenkrabbers langs de doorgaande avenue's, waar een luxetram rijdt, die nooit stopt maar mensen opschept en uitwerpt. Nieuw-Vennep heeft van Kessler een middeleeuws bovenstad centrum gekregen, het hart van Hoofddorp een waterval die vijf meter naar de bodem van de polder stort. Schiphol is een heliport geworden.